

Ewa Zagórska, Magdalena Zagrobelna
Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Uniwersytet Wrocławski
Studia podyplomowe „Nowe technologie w edytorstwie”

Studia podyplomowe „Nowe technologie w edytorstwie” w ocenie uczestników

Streszczenie: *W artykule scharakteryzowano nowy kierunek studiów podyplomowych „Nowe technologie w edytorstwie” realizowany w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego z punktu widzenia uczestników pierwszej edycji tych studiów oraz przedstawiono ich opinie.*

Słowa kluczowe: *współczesne edytorstwo, ocena kształcenia, podnoszenie kwalifikacji, rozwój zawodowy badania ankietowe*

Postępujący rozwój technologiczny sprawia, że również w dziedzinie edytorstwa wykorzystywane są coraz nowsze narzędzia i techniki wspomagające proces wydawniczy. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób związanych z pracą w wydawnictwie lub tych, którzy pragną zdobyć nowoczesny zawód, Uniwersytet Wrocławski zaproponował niezwykle ciekawą ofertę studiów podyplomowych „Nowe technologie w edytorstwie”. Studia skierowane są do absolwentów studiów I stopnia (licencjackich) lub II stopnia (magisterskich) dowolnego kierunku. W szczególności są dedykowane redaktorom i korektorom, pracującym w wydawnictwach książkowych oraz redakcjach czasopism; pracownikom działów marketingu, reklamy, PR i sprzedaży w wydawnictwach i innych firmach; osobom odpowiedzialnym za przygotowywanie katalogów, folderów, programów, plakatów i ulotek; dziennikarzom, tłumaczom, pracownikom studiów DTP, bibliotekarzom, wydawcom regionalnych i lokalnych czasopism fachowych i wydawnictw informacyjnych. Oferta skierowana jest również do absolwentów studiów, szukających dla siebie miejsca na rynku pracy, a także do wszystkich zainteresowanych nauką nowego zawodu.

„Nowe technologie w edytorstwie” to studia o charakterze doskonalącym, których absolwenci nabędą lub poszerzą kompetencje w zakresie:

- inicjowania i prowadzenia projektów wydawniczych,
- opracowania redakcyjnego tekstów, w tym przekładów,
- skutecznego komunikowania się,
- projektowania i oceny graficznego kształtu publikacji drukowanych i elektronicznych,
- przygotowania materiałów do druku,
- nowych narzędzi i metod promocji,
- obowiązujących regulacji prawnych,
- miejsca, roli i zadań wydawnictwa we współczesnym świecie.

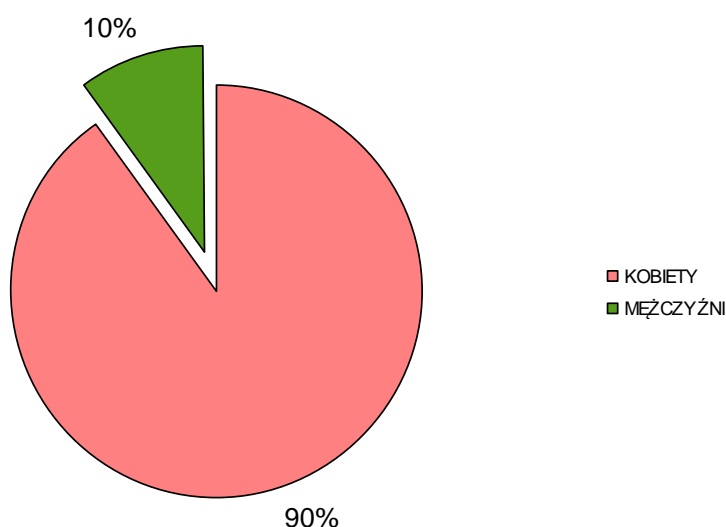
Studia mają charakter interdyscyplinarny, zajęcia prowadzi kadra naukowa trzech wrocławskich uczelni: Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademii Sztuk Pięknych i Politechniki Wrocławskiej, a także praktycy z dużym doświadczeniem zawodowym w takich dziedzinach, jak m.in. poligrafia, korekta tekstów, rachunkowość. W planie studiów znalazło się

szesnaście przedmiotów prowadzonych w formie wykładów, konwersatoriów i warsztatów. Duży nacisk został położony na zajęcia praktyczne, realizowane w pracowniach komputerowych, gdzie wykonuje się projekty na najpopularniejszych obecnie programach edytorskich i graficznych. Program studiów zapewnia uczestnikom zapoznanie się z najnowszymi technologiami stosowanymi w trakcie całego procesu wydawniczego książek, czasopism, druków akcydensowych, zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej¹.

Projekt zakłada realizację dwóch edycji studiów, rozpoczynających się od lutego w roku akademickim 2011/2012 i 2012/2013², trwających dwa semestry (po 230 godzin dla każdej edycji) realizowanych w trakcie dziesięciu weekendowych zjazdów. Ze względu na nowatorski i atrakcyjny charakter kierunku przyciągnęły one uczestników z różnych stron kraju.

Pod koniec drugiego semestru pierwszej edycji studiów (w styczniu 2012 r.) wśród studentów przeprowadzono badanie ankietowe, mające na celu sprawdzenie m.in. stopnia zadowolenia z wybranego kierunku oraz oceny i przydatności realizowanych przedmiotów.

W pierwszej edycji studiów naukę podjęło 20 studentów, wśród nich było 18 kobiet i 2 mężczyzn (wykr. 1). Prawie połowę (45%) uczestników stanowiły osoby w wieku od 26 do 30 lat. Najmniej, bo tylko 10%, stanowiły osoby powyżej 40 roku życia (wykr. 2).

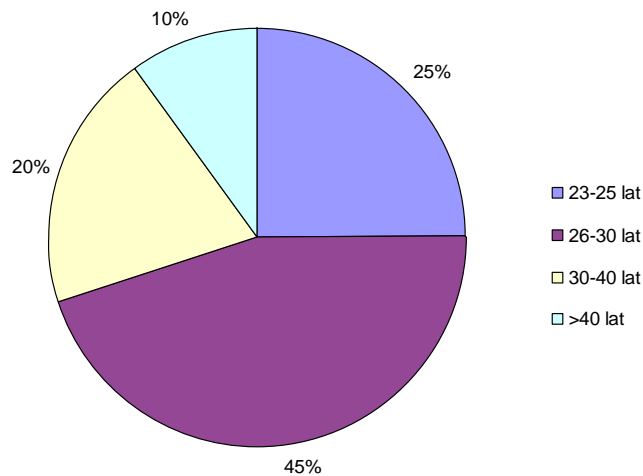

Wykr. 1. Podział uczestników studiów ze względu na płeć.

Źródło: Opracowanie własne.

¹ Charakterystyka studiów na podstawie strony: *Uniwersytet Wrocławski. Wydział Filologiczny. Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa. Studia podyplomowe „Nowe technologie w edytorstwie”* [online]. [Dostęp 29.01.2012]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ibi.uni.wroc.pl/index.php/dydaktyka/63-studia-podyplomowe/297-nowe-technologie-w-edytorstwie>.

² Tuż przed opublikowaniem numeru, w sierpniu 2012 r., na stronie Instytutu ukazała się informacja o uruchomieniu trzeciej edycji studiów od lutego 2013 (uwaga red. numeru).

Wykr. 2. Podział uczestników studiów ze względu na wiek
Źródło: pracowanie własne.

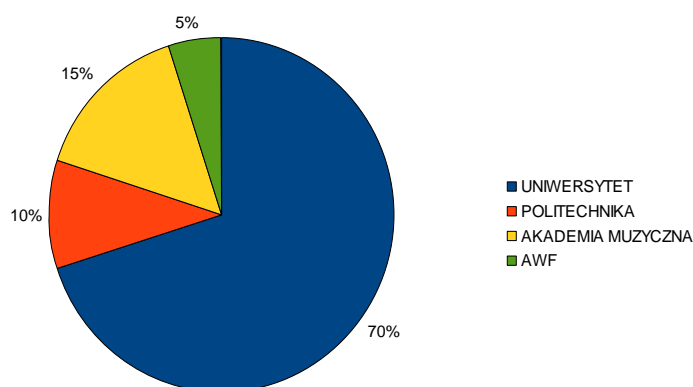
Połowa studentów pierwszej edycji studiów to mieszkańcy Wrocławia, pozostali pochodzili z różnych regionów, głównie z centralnej i południowej Polski (rys. 1).

Rys. 1. Uczestnicy studiów według miejsca zamieszkania
Źródło: opracowanie własne na podstawie Google Maps.

Jednym z warunków podjęcia studiów podyplomowych było posiadanie wykształcenia na poziomie magistra lub licencjata. Studenci, którzy podjęli studia w pierwszej edycji,

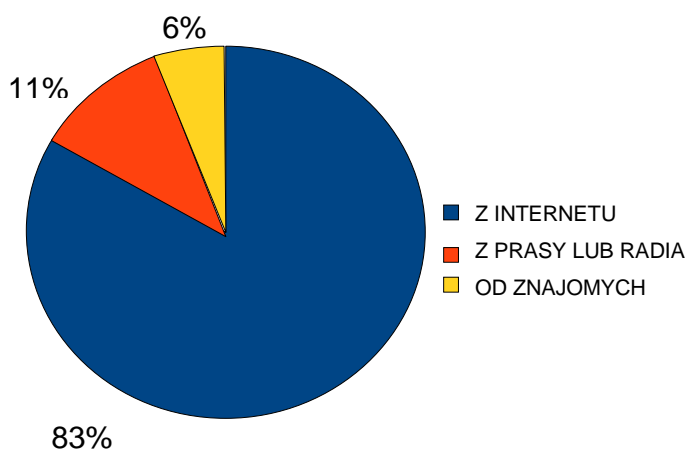
to głównie absolwenci uniwersytetów (70%), a także akademii muzycznych, politechnik i akademii wychowania fizycznego (wykr. 3). Uczestnicy studiów ukończyli różnorodne kierunki studiów, niekoniecznie związane z edytorstwem, takie jak: filologia polska, historia, bibliotekoznawstwo, muzykologia, geografia, turystyka i rekreacja, filozofia, kulturoznawstwo, dziennikarstwo, zarządzanie, finanse i bankowość, architektura i urbanistyka, biotechnologia. Również wykonywana przez studentów praca obejmuje różnorodne zawody, w tym związane z edytorstwem, takie jak: operator DTP, redaktor prowadzący, korektor tekstów, redaktor, wydawca, a także spoza tej dziedziny — handlowiec, specjalista PR, copywriter, muzyk pianista, pedagog, dziennikarz, pracownik administracji, recepcjonista, spedytor, nauczyciel, architekt, bibliotekarz, archiwista.

Wykr. 3. Rodzaj ukończonej uczelni

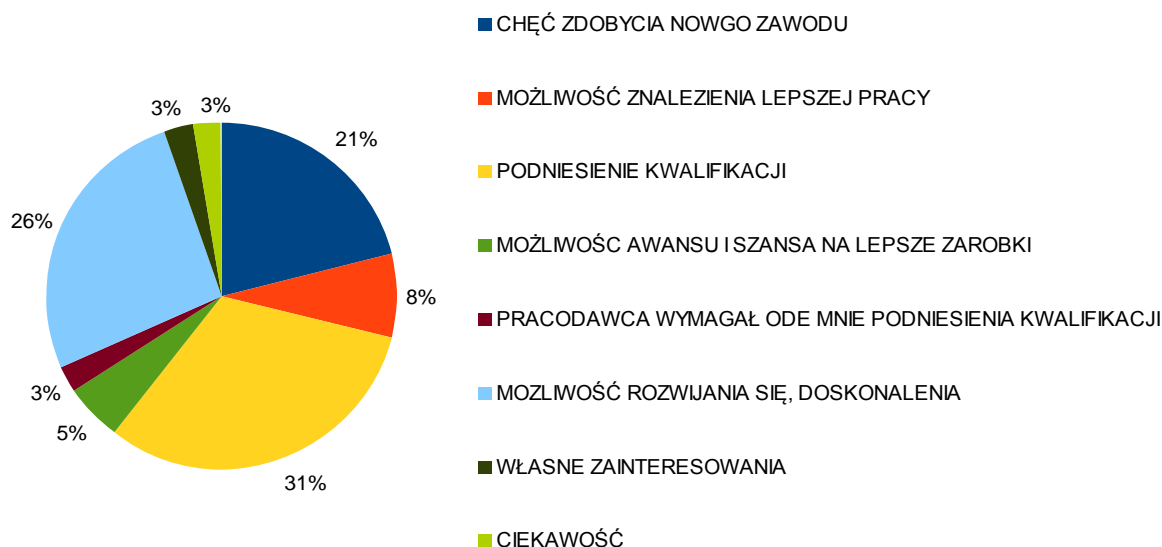
Źródło: opracowanie własne.

Głównym źródłem informacji o nowym kierunku studiów był Internet, w ten sposób o studiach dowiedziało się 83%, pozostałe osoby dowiedziały się z prasy lub radia oraz od znajomych (wykr. 4). Chęć poniesienia kwalifikacji stanowiła główny motyw podjęcia studiów (31% uczestników), w odpowiedziach dominowały również takie motywy, jak chęć zdobycia nowego zawodu oraz możliwość rozwijania się i doskonalenia (wykr. 5).

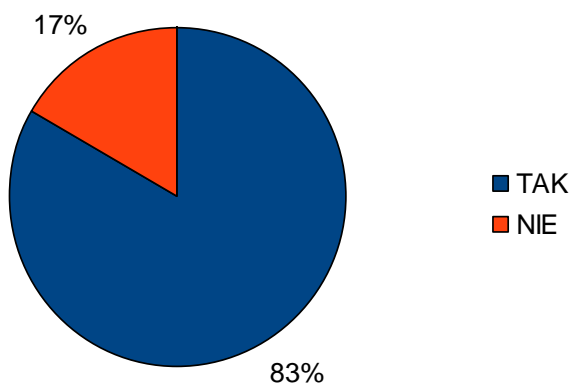
Wykr. 4. Źródło informacji o studiach NTwE

Źródło: opracowanie własne.

Wykr. 5. Motywy podjęcia studiów podyplomowych NTwE
 Źródło: opracowanie własne.

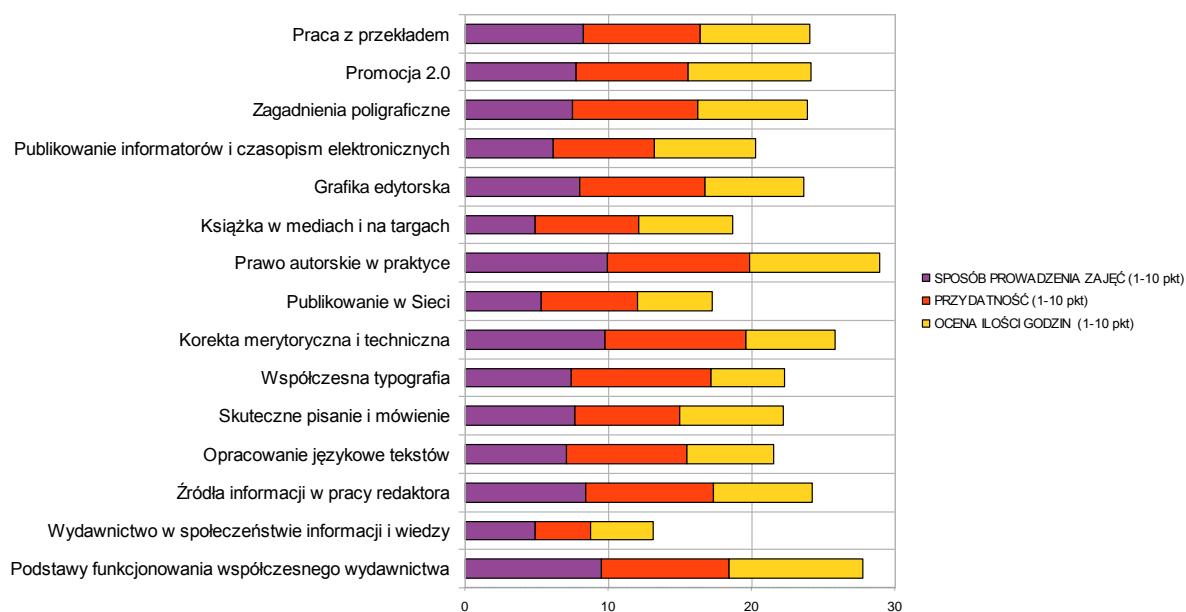
Zajęcia odbywały się w weekendy, od piątkowego popołudnia do niedzieli, średnio raz w miesiącu, co odpowiadało 83% uczestników (wykr. 6).

Wykr. 6. Czy studentom odpowiadają terminy zajęć?
 Źródło: opracowanie własne.

Uczestnicy zostali poproszeni o ocenienie w skali od 1 do 10 poszczególnych przedmiotów w kategoriach: sposób prowadzenia zajęć, przydatność przedmiotu i ocena liczby godzin przewidzianych w programie studiów. Ogólną ocenę przedmiotów przedstawiono na wykresie 7, z którego wynika, że we wszystkich kategoriach najlepiej oceniono prawo autorskie w praktyce oraz podstawy funkcjonowania współczesnego wydawnictwa. W szczególowej ocenie przydatności przedmiotów prawo autorskie w praktyce, korekta merytoryczna i techniczna oraz współczesna typografia zostały ocenione najwyżej (wykr. 8). Za najlepiej zorganizowane i poprowadzone zajęcia uznano korektę

merytoryczną i techniczną, prawo autorskie w praktyce oraz podstawy funkcjonowania współczesnego wydawnictwa (wykr. 9).

Wykr. 7. Ogólna ocena przedmiotów na studiach NTwE w skali 1–10 dla każdego z kryteriów: sposób prowadzenia zajęć, przydatność i ocena liczby godzin

Źródło: opracowanie własne.

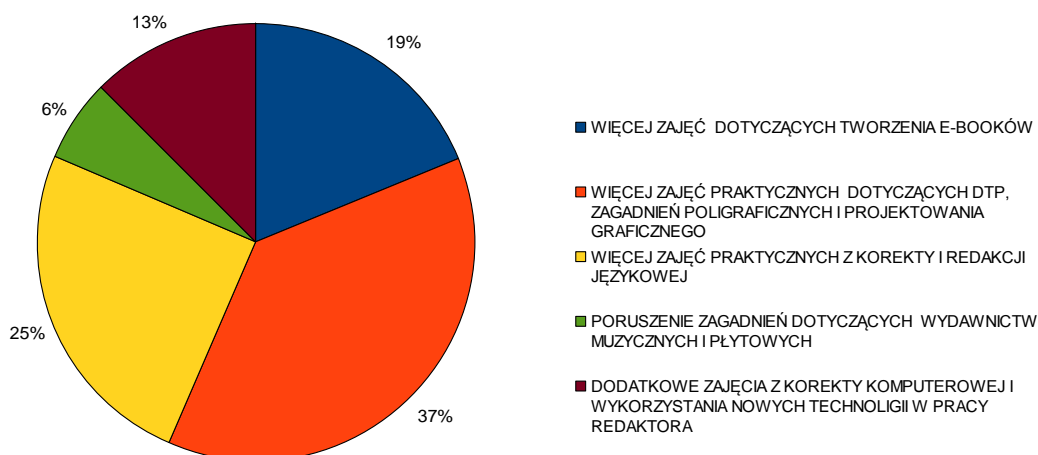
Wykr. 8. Szczegółowa ocena przydatności przedmiotów w skali 1–10

Źródło: opracowanie własne.

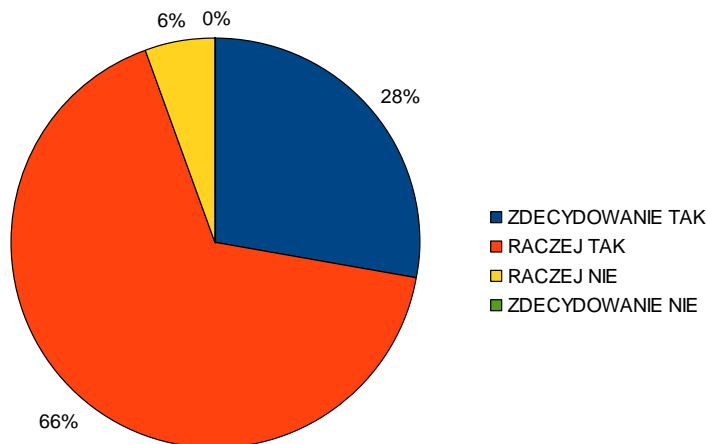
Wykr. 9. Szczegółowa ocena sposobu prowadzenia zajęć w skali 1–10
 Źródło: opracowanie własne.

Oceniając poszczególne przedmioty, studenci przedstawili również swoje propozycje dotyczące programu studiów; w szczególności były to uwagi na temat poszerzenia zakresu zajęć praktycznych obejmujących zagadnienia z dziedziny DTP, poligrafii i projektowania graficznego oraz ćwiczeń z korekty i redakcji językowej tekstów (wykr. 10).

Wykr. 10. Propozycje studentów dotyczące programu studiów
 Źródło: opracowanie własne.

Studenci ocenili nowy kierunek bardzo pozytywnie, w zdecydowanej większości spełnił on ich oczekiwania (wykr. 11).

Wykr. 11. Czy program studiów spełnił oczekiwania uczestników?

Źródło: opracowanie własne.

Studia podyplomowe „Nowe technologie w edytorstwie” wypełniły lukę w ofercie edukacyjnej uczelni wyższych. Przedstawiciele różnych profesji otrzymali możliwość zdobycia wiedzy w zakresie szeroko rozumianego edytorstwa w trakcie rocznego kursu. Dużą zaletą była różnorodność przedmiotów, pozwalająca na wszechstronne zdobycie wiedzy, a także możliwość opublikowania wybranych prac napisanych na zaliczenie przedmiotu „Publikowanie informatorów i czasopism elektronicznych” w czasopiśmie elektronicznym „Biuletyn EBIB”.